

Počítání času - § 3036, § 605, § 122

**Kvalifikované účinky
uplynutí času**

1. Zánik práva uplynutím doby omezující jeho trvání

2. Prekluze

3. Promlčení

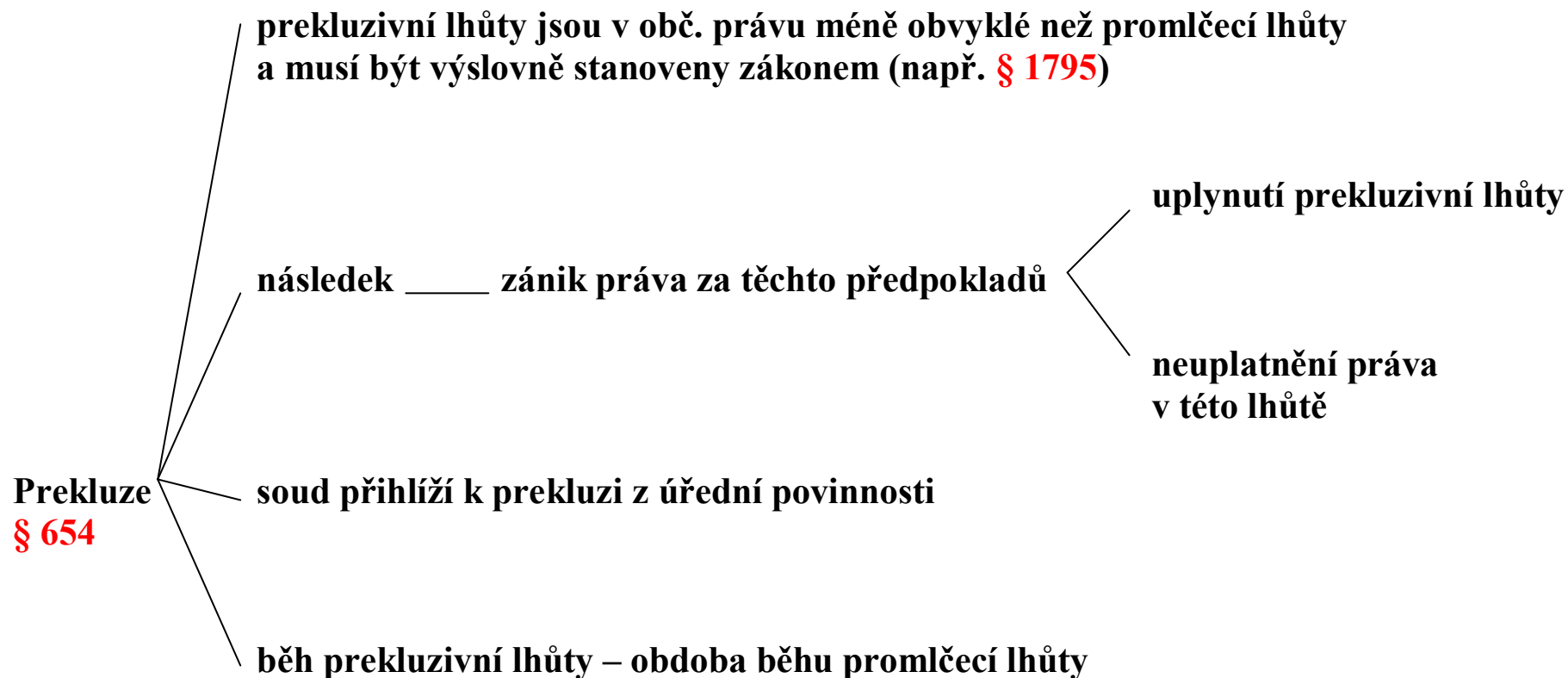
4. Vydržení

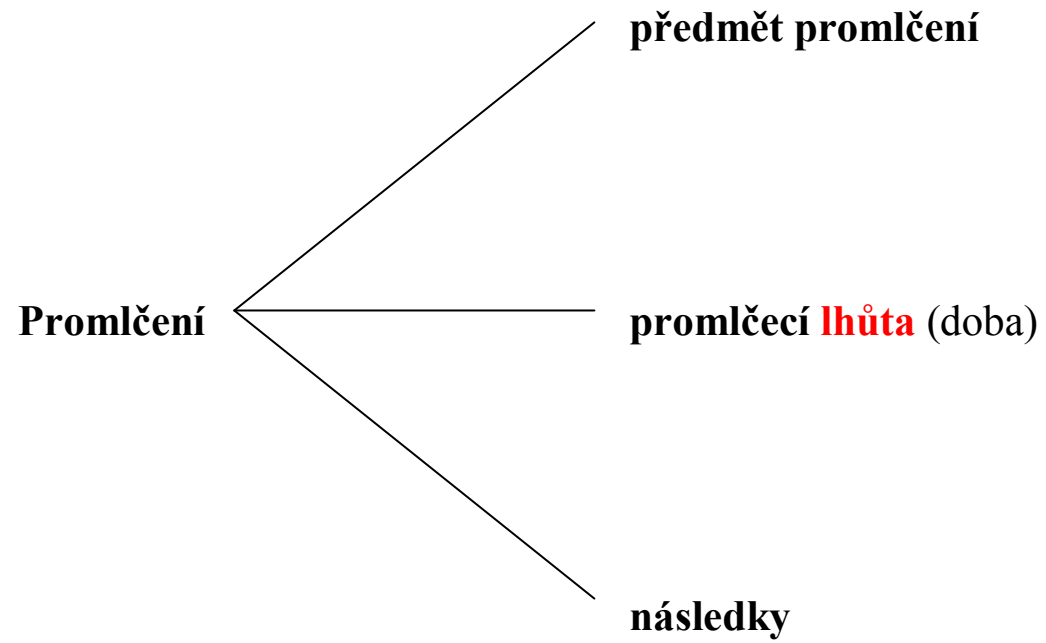
**Zánik práva uplynutím doby
omezující jeho trvání**

**Podstata – právo zanikne samotným uplynutím doby
(§ 603 - § 587)**

**Nevztahuje se na práva časově neomezená
(např. vlastnické právo)**

**Zahrnuje práva svojí povahou a určením časově omezená
(např. termínovaný vklad)**

**Předmět
promlčení**

§ 611 a násl.

**v důsledku své povahy jsou
z promlčení zásadně vyloučena
nemajetková práva**

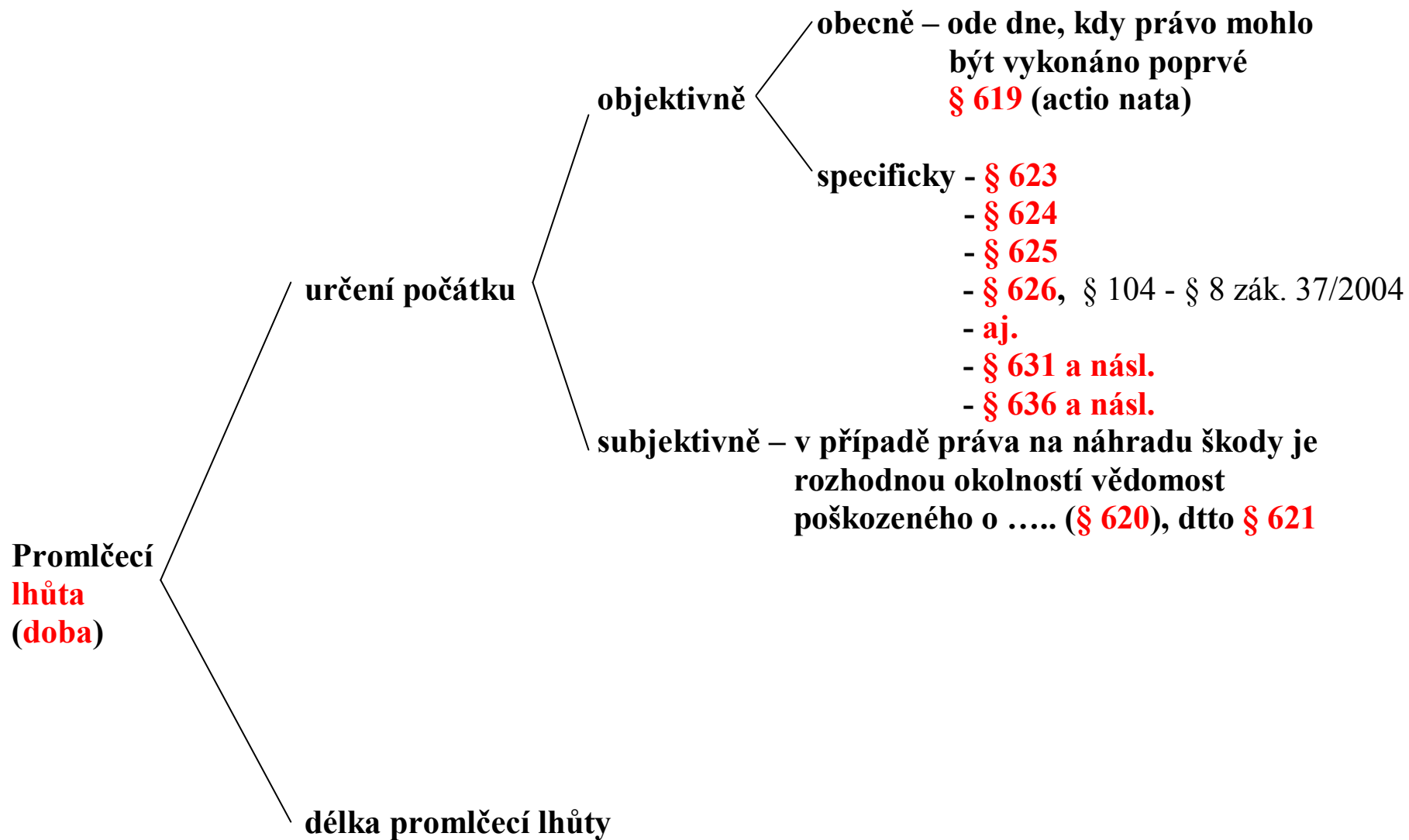
**promlčují se (až na výjimky)
práva majetková**

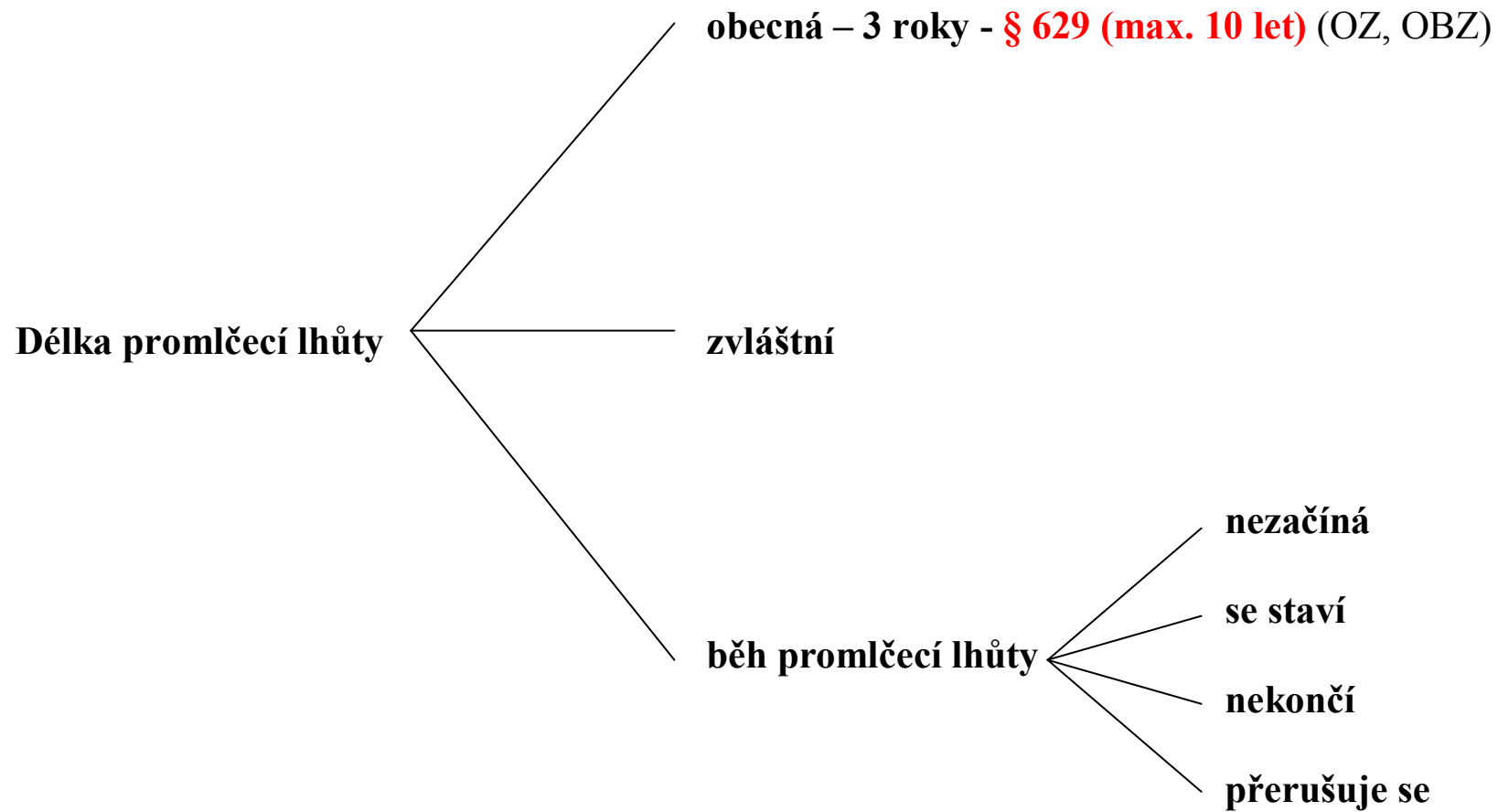
**výjimky
(§ 613 a násl.)**

právo na výživné (§ 613)

**vlastnické právo apod.
(§ 614)**

**specificky
zástavní právo (§ 615)**

**Zvláštní délka
promlčecí lhůty**

kratší než obecná

„subjektivní“ lhůta práva na náhradu škody a na **vydání**
bezdůvodného obohacení (2 roky)

právo z přepravy s výjimkou práva na náhradu škody
u přepravy osob (1 rok)

**právo požadovat určení obsahu budoucí smlouvy
(1 rok) - § 634**

- dohoda stran (§ 630)

delší než obecná

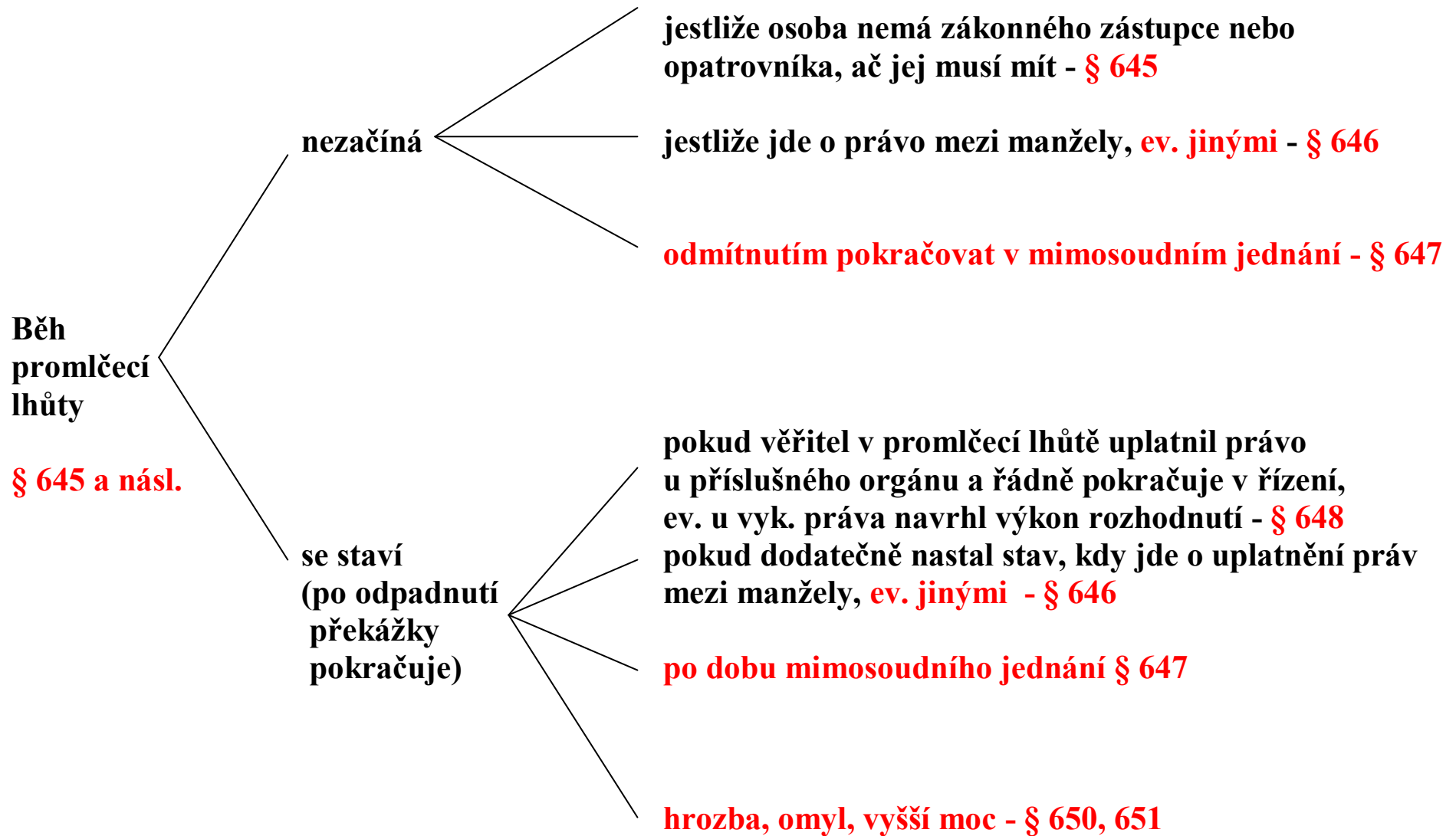
právo zapsané do veřejného seznamu, výkon zřídka

životní pojištění

„objektivní“ lhůta práva na náhradu škody a na vydání
bezdůvodného obohacení - **§ 636**

právo písemně uznané dlužníkem co do důvodu i výše

právo přiznané rozhodnutím orgánu veřejné moci

Běh promlčecí lhůty

nekončí

**přechodem dluhu na dědice, obnovením zápisu PO,
splněním dluhu zást. dlužníkem - § 643, 644**

**jestliže jde o právo směřující proti osobě, která má mít
zákonného zástupce a dodatečně ho ztratí**

**- promlčecí lhůta běží dále, ale neskončí, dokud neuplyne šest
měsíců po nastoupení relevantní skutečnosti nebo odpadnutí překážky
§ 652**

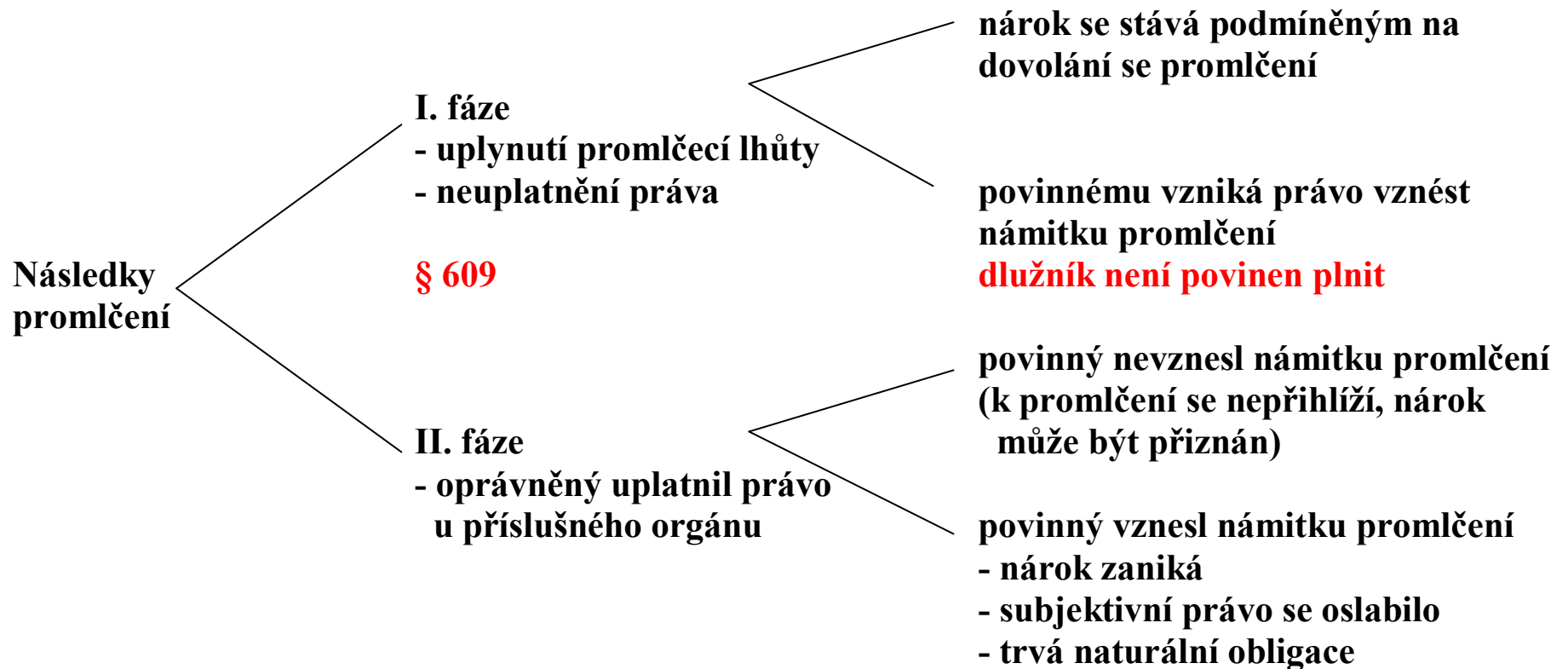
přerušit se

došlo-li k písemnému uznání dluhu

**došlo-li k pravomocnému přiznání práva rozhodnutím
orgánu veřejné moci**

- lhůta uběhlá do přerušení je právně bezvýznamnou

- nová promlčecí lhůta běží od svého počátku, **totéž při obnovení
(§ 653)**

- u vzájemné restituční povinnosti přihlédně soud k námitce promlčení jen tehdy, pokud mohl namítat promlčení i druhý účastník - **§ 610 odst. 2**

Promlčené právo – nelze soudně vynutit

- nelze jinak uplatnit proti vůli povinného
- nelze jednostranně započíst
- je-li dobrovolně plněno, nevzniká bezdůvodné obohacení
- **lze vymazat z veřejného seznamu nebo z rejstříku zástav (§ 618)**

4. Vydržení (viz výklady o nabytí vlastnického práva) – běh času se uplatní v rámci vydržecí doby